

43. Durum değerlendirme ya da düzey belirleme denen ölçme ve buna bağlı değerlendirme sürecinde temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretim programında belirtilen kazanımların gerçekleşme derecesini belirlemek
- B) Öğrencilerin yaşadıkları öğrenme güçlüklerini ortaya çıkarmak
- C) Öğrencilerin sosyal, psikolojik ve ekonomik durumlarını belirlemek
- D) Öğrencileri belli özelliklere göre sıralayıp ilgili programlara yerleştirmek
- E) Öğrencilerin kavramsal gelişim düzeylerini ve kavram yanlılıklarını tespit etmek

43. Öğretim programının sonunda öncelikli olarak öğrenci hakkında karar vermek için kullanılan değerlendirme biçimine durum değerlendirme ya da düzey belirlemeye yönelik değerlendirme denir. Öğrencinin başarısı yanında öğretim programının hedeflerine ne ölçüde ulaşabildiği ve öğretmenin öğretim yöntemlerini uygulamada yeterliliğini anlamada kullanılır.

(Cevap A)

44. Aşağıdakilerden hangisi ölçülürken dolaylı ölçme yapılıır?

- A) Park yerindeki araçların sayısı
- B) Bilgisayar masasının yüksekliği
- C) Bir sepet elmanın kütlesi
- D) Öğrencilerin dört işlem becerileri
- E) Koridorun uzunluğu

44. Dolaylı ölçmede ölçülen özelliklerle kullanılan ölçme aracının nitelikleri farklıdır. Bir veya birden fazla ara değişken yardımıyla dolaylı olarak istenilen özellik ölçülür.

Örneğin; ısıdaki artış termometrenin içindeki sıvıyı genişletir. Cıvanın genişmesi ısıyı dolaylı olarak gösterir. Eğitimde kullanılan ölçmelerde dolaylı ölçmedir. Öğrencinin bilgisini doğrudan değil, onun göstermiş olduğu performanstan dolayı bilgisini dolaylı olarak ölçeriz. Verilen soruda da dört işlem becerileri dolaylı ölçmeye örnek olmaktadır.

(Cevap D)

45. Değerlendirme, ölçme sonuçlarının bir ölçütle karşılaştırılarak bir yargıya varılması işidir.

Aşağıdakilerden hangisi "mutlak ölçüt"ün kullanıldığı değerlendirmeye örnektir?

- A) Bilgi yarışmasında en az puanla elenen kişi olma
- B) Yüksek atlamada en iyi dereceyi yapma
- C) Sınıfta başarı açısından ilk yüzde yirmilik grupta olma
- D) 100 sorudan 50'sini doğru cevaplama
- E) Grup ortalamasının üzerinde performans gösterme

45. Değerlendirme, ölçme sonuçlarının bir ölçütle karşılaştırılarak bir yargıya varma işidir. Burada ölçütler bağıl ve mutlak olmak üzere ikiye ayrılır. Bağıl ölçüt, ölçme yapılan grupta ortaya çıkan değişime göre kararın belirlenmesini sağlayan kritik değerlerdir. Kişi hakkında verilen kararda grubun başarı düzeyi temel belirleyici olur. A, B, C ve E seçenekleri bağıl ölçüte örnektir. Mutlak ölçüt, ölçme yapılan grupta elde edilen ölçütlerden bağımsız olarak belirlenen kritik değerlerdir. Değerlendirmenin sonucunun grup başarısından bağımsız şekilde yapıldığı değerlendirme türüdür. D seçeneği mutlak ölçüte örnektir. Tesadüfi hatalar ise kaynağı belli olmayan hatalardır.

(Cevap D)

46. Bir sınavda her öğrenciye 5 puan fazla verilmesi ---- hataya örnektir. Öğrencilerin puanlarını, aldıkları puanların yüzde 10'u kadar artırmak ise ---- hataya örnek olabilir.

Bu parçadaki boşluklara, aşağıdakilerin hangisindeki sözcükler sırasıyla getirilmelidir?

- A) rastgele - sabit
- B) rastgele - sistematik
- C) sabit - sistematik
- D) sabit - rastgele
- E) sistematik - sabit

46. Ölçmelere karışan hatalar sabit, sistematik ve tesadüfi (rasgele) olmak üzere üç çeşittir. Sabit hata; bir ölçmeden diğerine miktarı değişmeyen hata türüdür. Bir sınavda her öğrenciye 5 puan fazla verilmesi sabit hatadır. Sistematik Hata; ölçmeyi yapan kişiye, ölçülen özelliğe ve ölçme koşullarına bağlı olarak miktarı değişen ve tüm ölçmelere aynı oranda etki etmeyen hatalara denir. Öğrencilerin puanlarını, aldıkları puanların % 10 u kadar artırmak örnektir.

(Cevap C)

47. Bir öğretmen aynı kapsamda ve düzeyde iki ayrı sınav hazırlamış ve aynı gruba uygulamıştır. Bu sınavların özellikleri şöyledir:

- Birinci sınavda 25 soru vardır ve her soru 4 puan değerindedir.
- İkinci sınavda 10 soru vardır ve her soru 10 puan değerindedir.

"Birinci sınavdan elde edilen puanların güvenilirliği daha yüksektir." **diyen bir kişi bu iddiasını aşağıdaki açıklamalardan hangisiyle destekleyebilir?**

- A) Bir sınavda yanıtların nasıl puanlanacağı kullanılan soru tipine göre değişir.
- B) Puanlamanın nesnelliği ölçmeden kaynaklanabilecek hatayı azaltır.
- C) Soruların ayırt edicilik dereceleri test puanlarının güvenilirliğini etkiler.
- D) Soruların güçlük dereceleri test puanlarının güvenilirliğini etkiler.
- E) Testteki soru sayısı arttıkça ölçme sonuçlarına karışan hata miktarı azalır.

47. Güvenirlik, birbiri sonucunda yapılan denemelerden aynı sonucun elde edilmesidir. Aynı zamanda güvenilirlik, bir ölçme aracı hangi özelliği ölçüyor olursa olsun aracın ve yapılan ölçmenin hatasızlığıyla da ilgilidir. Ölçme aracının duyarlı, tutarlı ve kararlı sonuçlar vermesi güvenilirliğin bir göstergesidir. Duyarlılığı yüksek bir ölçme aracıyla elde edilen sonuçların duyarlılığı düşük olan bir ölçme aracıyla elde edilen sonuçlardan daha az hatalı ya da daha güvenilir olduğu söylenebilir. Birinci sınavda ikinci sınavdan daha çok soru sorulmuştur. Bu da duyarlılığı artırarak hata miktarı azalmıştır.

(Cevap E)

48. Bir ölçme uzmanı Fen ve Teknoloji dersi için hazırlanan başarı testini incelemiş ve ortak köke dayalı soruların 5 - 6 civarında olduğunu saptamıştır. Bu durumu eleştiren uzman, bir köke dayalı olarak sorulabilecek soru sayısının üçü geçmemesini önemmiştir. **Ölçme uzmanının bu eleştirisinin en önemli gereksesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) Öğrencilere aynı kökle ilgili çok sayıda soru sormak motivasyonu düşürür.
- B) Sorular tek bir test yaprağına sığmayacağı için test düzeni bozulabilir.
- C) Benzer davranışı ölçen soru sayısının artması güvenilirliği düşürür.
- D) Soruların birbirinden bağımsız cevaplanabilme kuralı bozulabilir.
- E) Okuduğunu anlama değişkeninin etkisi artarak geçerliliği düşürür.

48. Ortak köklü maddeler, bazı hallerde bir şekil, bir grafik, bir tablo veya bir metinden yararlanılarak birden çok davranışın yoklanmasında çok kullanılır. Ortak köklü maddelerin yazılmasında dikkate alınacak en önemli husus, soruların bir yandan bu kökteki bilgiye dayalı olması diğer yandan birbirinden bağımsız olması gerekir.

(Cevap D)

49. Bir sınav türünün özellikleri şunlardır:

- Kısa sürede çok soru sorulmasına olanak tanır.
- Puanlaması kolay ve nispeten nesneldir.
- Şans başarısı yoktur.

Bu özellikleri taşıyan sınav türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru - yanlış
- B) Boşluk doldurma
- C) Çoktan seçmeli
- D) Açık uçlu
- E) Sözlü

53. Dönem boyunca az sayıda sınav yapıp, öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme formlarını, performanslarını ve hazırladıkları ürün dosyalarını değerlendirmeye daha çok zaman ayıran bir öğretmen bu uygulamasıyla aşağıdakilerden hangisine en az hizmet eder?

- A) Değerlendirmenin öğrenmeye katkısını artırmaya
- B) Özdenetim becerilerini geliştirmeye
- C) Değerlendirme becerilerini kazandırmaya
- D) Bireysel gelişim düzeylerini belirlemeye
- E) Öğrencilerin başarılarını karşılaştırmaya

53. Dönem boyunca az sayıda sınav yapıp, öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme formlarını, performanslarını ve hazırladıkları ürün dosyalarını değerlendirmeye daha fazla zaman ayıran öğretmen çağdaş anlayışı benimsemiştir. Çağdaş anlayış ise öğrenci merkezli, süreç odaklı, bireysel gelişim ve toplu çalışmayı önemseyen, başarının ölçütünü öğrencinin kendisi olarak gören, özdenetim becerilerini geliştiren anlayıştır. Geleneksel anlayışta ise; öğretmen merkezli, sonuç odaklı ve öğrenci başarıları karşılaştırmaya dönük anlayıştır.

(Cevap E)

54. Matematik dersinde bilgisayar programlarından yararlanmanın öğrencilerin matematik başarısına etkisini ölçmeyi planlayan bir öğretmen, bir sınıfında geleneksel öğretim yöntemini kullanırken diğer bir sınıfında ise işlenen her konudan sonra bilgisayar programıyla alıştırmalar yaptırmaktadır.

Bu araştırmadaki bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretmen özellikleri
- B) Matematik notları
- C) Öğretim yöntemleri
- D) Sınıf mevcutları
- E) Öğrenci nitelikleri

54. Bir durumdan veya objeden diğerine farklılık gösterebilen özelliklere değişken denir. Başka bir değişkene bağlı olmadan değer alabilen değişkenlere bağımsız, başka bir değişkene bağlı olarak değerler alabilen değişkenlere de bağımlı değişken denir.

Soruda verilenlerden hareketle bağımsız değişken "öğretim yöntemi", bağımlı değişken "matematik dersi başarısıdır."

(Cevap C)

55. Bir araştırmada X ve Y değişkenleri arasında sıfıra yakın bir ilişki bulunmuştur.

Bu değişkenler aşağıdakilerin hangisinde verilenler olabilir?

	X	Y
A)	Doğum yeri	Doğum yılı
B)	Boy	Kütle
C)	Yaş	Eğitim düzeyi
D)	Kaygı düzeyi	Başarı
E)	Spor yapma	Sağlık

55. Korelasyon, iki değişken arasında hesaplanan ilişki miktarıdır. Korelasyon iki değişken arasındaki ilişkinin yönünü ve büyüklüğünü gösterir. İki değişkeninde yönü ve büyüklüğü aynı doğrultuda ise pozitif korelasyon söz konusudur. B, C ve E seçeneklerinde pozitif korelasyon söz konusudur. Negatif korelasyonda ise iki değişkenin yönü ve büyüklüğü zıt doğrultudadır. D seçeneğinde negatif korelasyon söz konusudur.

Nötr (sıfır) korelasyonda değişkenler arasındaki ilişki ya sıfıra yakındır ya da ilişki yoktur. Doğum yeri ve doğum yılı arasında ilişki olmadığı için nötr korelasyon vardır.

(Cevap A)

56. Bir grup öğrenciye uygulanan dönem sonu sınavlarına ilişkin istatistikler tablodaki gibidir.

Dersler	Soru sayısı	Aritmetik ortalama	Medyan	Mod	Standart sapma
Kimya	20	8	6	4	4
Tarih	40	30	35	39	7
Türkçe	30	15	18	23	6
Fizik	50	30	30	30	11
Felsefe	40	14	10	7	9

Öğrencilerin en başarılı olduğu ders hangisidir?

- A) Kimya
- B) Tarih
- C) Türkçe
- D) Fizik
- E) Felsefe

56. İstatistiksel işlemlerde grup başarısı için aritmetik ortalamaya bakmak gerekmektedir. Ancak soru sayıları farklı olduğu zaman soru sayıları eşitlenerek aritmetik ortalamaya bakılır.

$$\frac{\text{Aritmetik Ortalama}}{\text{Soru Sayısı}} \times 100$$

$$\text{Kimya} \Rightarrow \frac{8}{20} \times 100 = 40$$

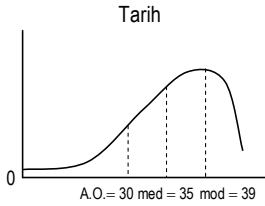
$$\text{Tarih} \Rightarrow \frac{30}{40} \times 100 = 75$$

$$\text{Türkçe} \Rightarrow \frac{15}{30} \times 100 = 50$$

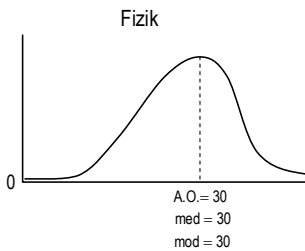
$$\text{Fizik} \Rightarrow \frac{30}{50} \times 100 = 60$$

$$\text{Felsefe} \Rightarrow \frac{14}{40} \times 100 = 35$$

Buradan görülmektedir ki, Tarih dersi en başarılı derstir. Diğer bir ifade ile burada aritmetik ortalaması en yüksek olan iki ders Tarih ve Fiziktir. Bunları grafikte gösterecek olursak;

Sola çarpık dağılım gösterilmiştir, yani grubun başarılı olduğunu gösterir.

Normal dağılım göstermiştir.

(Cevap B)

57. Mehmet Öğretmen, öğrencilerine uyguladığı bir test sonucunda elde ettiği puanlardan bazı istatistikleri hesaplamıştır. Daha sonra, öğrencilerden birinin puanını yanlış yazdığını fark etmiş ve gerekli düzeltmeyi yaparak istatistikleri tekrar hesaplamıştır.

Buna göre, Mehmet Öğretmen'in düzeltmesi sonucunda aşağıdaki istatistiklerden hangisi kesin olarak değişmiştir?

- A) Ortalama B) Ortanca C) Mod
D) Ranj E) Yiğmalı frekans

57. Aritmetik ortalama tüm puanların toplanarak toplam kişi sayısına bölünmesiyle elde edilir. Buradaki puanlardan birinin değişmesi sadece aritmetik ortalamayı etkiler.

(Cevap A)

58. Aynı öğrencilere uygulanan ve bağlı değerlendirme yapılan iki sınavla ilgili aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri aşağıda verilmiştir.

Sınav	Aritmetik ortalama	Standart sapma	Ali'nin puanı	Ayşe'nin puanı
I	55	15	70	?
II	60	5	?	68

Buna göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Ali birinci sınavdaki soruların hepsini doğru yanıtlamıştır.
B) Ali ikinci sınavdan da 70 alırsa ilk sınava göre daha başarısız olmuş olur.
C) Birinci ve ikinci sınav sonuçları arasındaki korelasyon yüksektir.
D) Ayşe'nin ikinci sınavdaki başarısı Ali'nin ilk sınavındaki başarısından daha iyidir.
E) İkinci sınavda puanların ranji ilk sınava göre daha büyüktür.

58. Bir veri hakkında yorum yapabilmek için puanların ham puanları yerine standart Z ve T puanlarına bakmak gerekmektedir.

$$\bar{x} = \text{Aritmetik ortalama}$$

$$x = \text{Öğrenci puanı}$$

$$ss = \text{Standart sapma}$$

$$Z = \frac{x - \bar{x}}{ss} \quad T = Z \cdot 10 + 50$$

$$\text{Ali'nin I. sınav Z puanı} = \frac{70 - 55}{15} = 1$$

$$T = 1 \cdot 10 + 50 = 60$$

$$\text{Ayşe'nin II. sınav Z puanı} = \frac{68 - 60}{5} = 1,6$$

$$T = 1,6 \cdot 10 + 50 = 66$$

T puanlarına dayanarak A, B, C ve E seçenekleri hakkında kesin yorum yapamazken D seçeneğine kesin doğrudur denilir.

(Cevap D)

59. VE 60. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir testteki maddelere ilişkin aşağıdaki değerler elde edilmiştir.

Maddeler	I	II	III	IV	V
Madde güçlüğü	0,1	0,15	0,5	0,6	0,9
Madde ayırtıcılık gücü	0,08	-0,15	0,5	0,28	0,43

59. Tabloda verilen bilgilere göre hangi maddenin güvenilirliğe katkısı en yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

59. Sınavın ayırt ediciliği güvenilirliğin ve geçerliğin bir göstergesidir. Sınavdaki soruların güçlük düzeylerini artırır. Ayırt ediciliğinin yüksek olması güvenilirliğini artırır. III. madde (0,50) orta güçlükte ve ayırt ediciliği yüksek olduğu için güvenilirliği iyi bir maddedir.

(Cevap C)

60. Yapılandırılacak bir testte bu maddeleri kullanma zorunluluğu olsaydı, en köklü değişikliğin hangi maddede yapılması gerekirdi?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

60. 0,40 ve üzeri → Ayırtediciliği çok yüksek.

0,30 ve 0,39 arası → Ayırtedici ve kullanılabilir.

0,020 ve 0,29 → Düzeltip (0,30 üzerine) kullanılır.

0,19 ve altı → Madde testten çıkarılmalıdır.

Burada verilen maddelerden II. madde negatif ayırt edici olduğu için en köklü değişme bu madde de yapılmalı

(Cevap B)

YEDİKLİM YAYINCILIK

YEDİKLİM YAYINCILIK

YEDİKLİM YAYINCILIK